

Mediaorganisaties spannen kort geding aan tegen minister Wiersma

Follow the Money, Omroep Gelderland en NRC spannen een kort geding aan tegen demissionair minister Femke Wiersma van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur. Ze hopen daarmee de publicatie van uitstootgegevens van landbouwbedrijven af te dwingen.

Journalisten van deze drie mediaorganisaties vroegen via de Wet open overheid (Woo) om de uitstootgegevens van alle Nederlandse veehouderijen. Het gaat om dierenaantallen en de locatie van de stallen. Daarmee kan bijvoorbeeld onderzoek gedaan worden naar de effectiviteit van het stikstofbeleid.

De procedures lopen sinds eind 2022. Wiersma weigert de data vrij te geven, hoewel haar ambtsvoorganger Piet Adema (ChristenUnie) en ambtenaren bij uitvoeringsdienst RVO al eerder hadden besloten de data wél te openbaren. Na tussenkomst van Wiersma te elfder ure, afgelopen januari, trok de RVO haar beslissing tijdens een rechtszaak in.

Wiersma legde sindsdien in mei een [kritisch rapport](#) van het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI) naast zich neer. Die maande haar om de gegevens snel te openbaren.

Sinds 10 juli weigert de minister ook een [uitspraak van de rechtbank Overijssel](#) op te volgen. Die oordeelde dat de bemoeienis van Wiersma met de openbaringsbesluiten “misbruik van bevoegdheden” was. Haar actie kon volgens de bestuursrechter “niet anders worden begrepen dan [als] een actie om de openbaarmaking van de gevraagde emissiegegevens te vertragen”. Tegen [het advies van haar ambtenaren](#) in, kondigde Wiersma vorige week aan [in hoger beroep te gaan](#) tegen die uitspraak.

Wiersma's voorstel is om de [hele procedure opnieuw te doen](#) en iedere veehouder in Nederland, inclusief hobbyisten, aan te schrijven. Dat zou volgens een inschatting van haar eigen ambtenaren nog eens tot een vertraging van zes maanden tot een jaar leiden en tussen de 5 en 14 miljoen euro kosten. Aan de uitkomst verandert het niets, erkent ook het ministerie van Landbouw. De emissiegegevens zullen openbaar gemaakt worden: het publiek heeft recht op informatie over de eigen leefomgeving.

Met het kort geding hopen de mediaorganisaties de minister te dwingen de wet na te leven en de uitstootgegevens zo snel mogelijk te publiceren, op last van hoge dwangsommen. Later ingediende Woo-verzoeken naar recentere gegevens moeten ook zonder vertraging afgerond worden.

“We kunnen er blijkbaar niet op vertrouwen dat deze minister zich aan de wet houdt. Het niet publiceren van de gevraagde informatie is onrechtmatig; volgens de rechter is het ‘[misbruik van bevoegdheid](#)’”, aldus hoofdredacteuren Sandrina Hadderingh (Omroep Gelderland), Harry Lensink (FTM) en Patricia Veldhuis (NRC). “Het is onze journalistieke taak om het publiek zo goed mogelijk te informeren. Daarbij is de Woo belangrijk gereedschap voor onze journalisten.”

Noot voor de redactie, niet voor publicatie. Voor toelichtingen:

Sandrina Hadderingh (Omroep Gelderland): 06-51290628 / shadderingh@gld.nl

Harry Lensink (FTM): 06-18881296 / harry.lensink@ftm.nl

Patricia Veldhuis (NRC): 06-27745466 / patricia.veldhuis@nrc.nl